

FIL-QORTI ĊIVILI – SEZZJONI TAL-KUMMERĊ

IMĦALLEF

ONOR. IAN SPITERI BAILEY LL.M. LL.D.

Illum it-Tnejn 31 ta' Jannar 2022

Rikors Nru. 1083/2013ISB

Brian Tonna bhala stralcjarju tas-socjeta` European Insurance Group Limited (C35708) u b'digriet tat-22 ta' Gunju 2021, Michael Spiteri Bailey assumma l-atti flok Brian Tonna

Vs

Vincenzo Viscione, Paolo Viscione, Giovanni Sidoti, Oscar Russo, Fabio Solano, Bruno Lago, Luciano Rotondi, Luciano Sorice, Mario Francesco Gerardo Girardi, Pier Giuseppe Giua, Antonio Resciniti, Giuseppe Resciniti, Enzo Resciniti, Andrea Ratti, u b'digriet tat-22 ta' Mejju 2018 Dr Josette Sultana u l-Prokuratur Legali Nadine Farrugia gew nominati bhala Kuraturi Deputati biex jirraprezentaw lil Oscar Russo, Luciano Rotondi, Mario Francesco Gerardo Girardi u Andrea Ratti; Maurizio Ceccarelli Compagnia Generale Servizi e Finanza CO.GE.S.FIN Limited (kumpanija Ingliza numru 5265693)

DIN HIJA SENTENZA PARZJALI ILLI TITTRATTA U TIDDECIEDI L- ECCEZZJONI MRESSQA MINN UHUD MILL-INTIMATI FIR-RISPOSTA TAGHHOM LI TITTRATTA L-ECCEZZJONI TA' PRESKRIZZJONI MRESSQA AI TERMINI TAL-ARTIKLU 2153 TAL-KAP 16 TAL-LIGIJET TA' MALTA

Il-Qorti :

Rat **ir-Rikors** prezentat fil-11 ta` Novembru 2013 li permezz tieghu ir-rikorrent stralcarju tas-socjeta` European Insurance Group Limited (C-35708) talab sabiex ai termini tal-artikolu 315 tal-KAP 386 tal-Ligijiet ta` Malta, din il-Qorti tiddikjara *lill-intimati, jew min minnhom, responsabbli personalment u in solidum, minghajr ebda limitazzjoni ta` responsabbilta`, ghad-dejn kollu ta` EIG jew ghal dak il-proporzjon jew parti tad-dejn ta` EIG skont kif il-Qorti joghghobha tordna.*

U dan wara illi l-istess stralcarju ippremetta:

Introduzzjoni

1. Wara li kienet ilha rregistrata Malta mill-21 ta` Frar 2005 (Kopja ta-certifikat ta` registrazzjoni hawn anness u mmarkat Dok "A"), EIG giet illicenzjata mill-Malta Financial Services Authority ("**MFSA**") biex tipprovdi servizzi ta` assikurazzjoni b`effett mit-22 ta` Novembru 2007 (Kopja tal-licenzja hawn annessa u mmarkata Dok "B"). L-awtorizzazzjoni kienet biex EIG tkopri riskji fl-Italja, b`dan li ma setghetx ikollha stabbiliment hemmhekk.
2. B`effett mis-26 ta` April 2010, EIG giet ipprojbita mill-awtoritajiet Taljani (Istituto per la Vigilanza sulle Assicurazioni Private e di Interesse Collettivo ("**ISVAP**")) li tidhol f`aktar kuntratti ta` assikurazzjoni fl-Italja (Kopja tal-provvediment tal-ISVAP hawn anness u mmarkat Dok "C").
3. Il-licenzja li kellha EIG biex tipprovdi servizzi ta` assikurazzjoni giet irrevokata mill-MFSA fit-12 ta` Lulju 2010 (Kopja tal-ittra annessa u mmarkata Dok "D").
4. B`effett mis-6 ta` Awwissu 2010, EIG tqieghdet f`amministrazzjoni mill-MFSA: l-Amministratur mahtur kien Raphael Aloisio, ta` Deloitte (Kopja tal-ittra annessa u mmarkata Dok "E").
5. Ir-rikorrent Brian Tonna gie mahtur mill-MFSA bhala stralcjarju ta` EIG b`effett mid-29 ta` Settembru 2011 (Kopja tal-ittra annessa u mmarkata Dok "F").
6. EIG hi nsolventi.
7. Ir-rikorrent sab li EIG tmexxiet bi hsieb ta` frodi tal-kredituri tal-kumpannija u/jew tal-kredituri ta` terzi u/jew bil-ghan ta` frodi, u li l-intimati, jew min minnhom, kienu persuni li xjentement kienu partijiet fit-tmexxija tan-negozju ta` EIG bil-mod li ghadu kif issemma.

EIG bhala kumpannija

8. Kif inghad, EIG twieldet bhala kumpannija fil-21 ta` Frar 2005 (Ara Dok "A").
9. Il-kapital azzjonarju awtorizzat u mahrug tal-EIG kien ta` hames mitt Liri Maltin (Lm500) maqsum f` hames mitt (500) sehem ta` lira Maltija (Lm 1) il-wahda, interament sottoskritt kif gej: (i) COMPAGNIA GENERALE SERVIZI E FINANZA CO.GE.S.FIN. LIMITED (kumpannija Ngliza bin-numru 5265693) ("**COGESFIN**") (Id-direttur ta` COGESFIN huwa Paolo Viscione sa mid-29 ta` April 2011. Il-kapital azzjonarju ta` COGESFIN huwa ta` GBP 4,701,000 maqsum f` 4,701,000 sehem ta` lira Sterlina (GBP 1) il-wahda, interament sottoskritt kif gej: (i) Giovanni Sidoti b`erba` mija u sebgħin elf u mitt (470,100) ishma; u Paolo Viscione b`erba` miljun mitejn u tletin elf u disa` mitt (4,230,900) sehem (ara kopja tal-prospett annwali ta` COGESFIN sad-data 31 ta` Awissu 2012, hawn annessa u mmarkata Dok "G") b`erba` mija disgha u disghin (499) ishma; u (ii) Prof. Luciano Rotondi bir-rimanenti sehem wiehed. L-ewwel direttur ta` EIG kien l-istess Prof. Luciano Rotondi (Kopja tal-ewwel memorandum u statut ta` assocjazzjoni tal-EIG hawn anness u mmarkat Dok "H").
10. Fil-5 ta` Novembru 2007, il-kapital azzjonarju awtorizzat tal-EIG zdieg għal hames miljun u hames mitt elf Ewro (€5,500,000) maqsum f` hames miljun u hames mitt elf (5,500,000) sehem ta` Ewro (€1) il-wiehed. COGESFIN issottskriviet għal hames miljun erba` mija u tmienja u disghin elf u tmien mija u erbghin (5,498,840) ishma ohra ta` Ewro (€1) is-sehem (Kopja tal-Form H dwar l-ghoti ta` ishma rregristrata mar-Registatur tal-Kumpanniji hija hawn annessa u mmarkata bhala Dok "I").
11. Il-kompozizzjoni ufficjali tal-Bord tad-Diretturi tal-EIG tbiddlet minn zmien għal zmien. It-tibdil huwa rifless fid-dokument hawn anness u mmarkat Dok "J".

L-operat ta` EIG jitwaqqaf mill-awtorijiet u EIG titqiegħed f` amministrazzjoni

12. Kif indikat iktar `l fuq, il-licenzja li l-EIG kienet ingħatat biex tipprovdi servizzi ta` assikurazzjoni fis-suq Taljan giet irrevokata mill-MFSA b`effett mit-12 ta` Lulju 2010 (Kopja tal-ittra mibghuta mill-MFSA lid-diretturi ta` EIG biex tinfirmhom bid-decizjoni hawn annessa u mmarkata Dok "D"), u dan wara li fis-26 ta` April 2010 l-ISVAP kienet ordnat lill-EIG li ma tidholx f` aktar kuntratti fl-Italja (Kopja tal-provvediment mahrug mill-Istituto per la Vigilanza sulle Assicurazioni Private e di Interesse Collettivo ("ISVAP") fis-26 ta` April 2010 hawn anness u mmarkat bhala Dok "C"). L-MFSA spjegat ir-ragunijiet li wasslu għar-revoka tal-licenzja fid-dettal fl-ittra tal-10 ta` Gunju 2010 lid-diretturi ta` EIG (Kopja hawn annessa u mmarkata Dok "K").

13. Sussegwentement u b`effett mis-6 ta` Awwissu 2010, l-MFSA hatret lil Raphael Aloisio tad-ditta Deloitte (l-"**Amministratur**") biex jiehu f`idejh l-attiv u l-kontroll tal-kummerc tal-EIG skont id-dispozizzjonijiet tal-artikoli

28(1)(c) u 28(1)(d) tal-Att dwar il-Kummerc tal-Assigurazzjoni (Kap.403 tal-Ligijiet ta` Malta) (Kopja tal-ittra tal-hatra tal-Amministratur hawn annessa u mmarkata Dok "E"). Fis-17 ta` Ottubru 2011, l-Amministratur ipprezenta rapport finali lill-MFSA, iddatat 17 ta` Ottubru 2011 (Kopja hawn annessa u mmarkata Dok "L"), fejn identifika, fost affarijiet ohra, l-kwistjonijiet serji li kienet qed tiffaccja l-kumpannija.

Il-hatra ta` stralcjarju

14. B`effett mid-29 ta` Settembru 2011, ir-rikorrent Brian Tonna, CPA, ta` Nexia BT, The Penthouse, Suite 2, Capital Business Centre, Entrance C, Triq Taz-Zwejt, San Gwann SGN 3000 (l-**"Istralcjarju"**) inhatar mill- MFSA bhala stralcjarju tal-EIG ai termini tal-artikolu 28(1)(f) tal-Att dwar il-Kummerc tal-Assigurazzjoni (Kap.403 tal-Ligijiet ta` Malta) ai fini tal-likwidazzjoni tal-affarijiet tal-EIG (Kopja tal-ittra tal-hatra tal-Istralcjarju hawn annessa u mmarkata Dok "F"). L-inkarigu tal-Amministratur gie fi tmiemu mal-hatra tal-Istralcjarju.

Dikjarazzjoni ta` stat ta` insolvenza

15. Il-verifiki li kien beda jaghmel l-Amministratur u li kompli jinvestiga u jevalwa l-Istralcjarju wasslu lill-Istralcjarju biex jikkonferma li l-EIG kienet fi stat ta` insolvenza qabel ma dahlet fl-amministrazzjoni. L-avviz dwar l-istat tal-insolvenza tal-EIG gie ppublikat fi tlett gazetti gurnalieri, jigifieri: *The Times of Malta* (fil-21 ta` Settembru 2012); *In-Nazzjon* (fis-26 ta` Settembru 2012); u *l-Orizzont* (fit-2 ta` Ottubru 2012), kif ukoll fuq is-sit elettroniku tal-EIG (Kopji tal-publikazzjonijiet hawn annessi u mmarkati bhala Dok "M" sa Dok "P").

Tmexxija ta` EIG bi hsieb ta` frodi

16. L-intimati, jew min minnhom, mexxew lill-EIG bil-hsieb ta` frodi tal-kredituri tal-EIG jew ta` kredituri ta` xi persuna ohra jew bil-ghan ta` frodi. Is-segwenti huma uhud mill-istanzi ta` frodi u ta` agir frawdolenti iehor, li dettalji dwarhom (u ta` ohrajn) jinghataw fl-istadju tal-gbir ta` provi:

i. Partecipazzjoni f` misappropriazzjoni u/jew devjazzjoni indebita ta` fondi ta`, jew dovuti lil, EIG u frodi fil-konfront ta` EIG, u dana bl-uzu ta` varji strutturi, strumenti, entitajiet u modalitajiet, li uhud minnhom servew anki ta` paraventu;

ii. Partecipazzjoni frawdolenti f` numru ta` transazzjonijiet li permezz taghhom suppost li nbieghu ishma f` EIG, b`obbligu da parti ta` EIG li tixtri lura l-istess ishma jew taghmel tajjeb ghall-hlas dovut lix-xerrej, anki billi tohrog poloz ta` assikurazzjoni in konnessjoni ma` dawn it-transazzjonijiet;

iii. Zamma qarrieqa tal-kotba (books of account u financial statements) ta` EIG; u

iv. Partecipazzjoni, permezz ta` paraventu, fis-suq assikurattiv Taljan kontra r-regoli tal-Italja.

17. Dan l-agir tal-intimati, jew min minnhom, ikkrea telf enormi ghal EIG u, per konsegwenza, għall-kredituri ta` EIG u anki ta` terzi.

Rat ir-risposta ta` **Enzo Resciniti** li kienet prezentata fit-23 ta` Jannar 2014 u li tghid:

01 Illi preliminarjament u minghajr ebda pregudizzju, qed tigi ssollewata l-eccezzjoni tan-nuqqas ta` gursdizzjoni u kompetenza ta` din l-Onorabbli Qorti biex tisma` u tiddeciedi r-rikors fl-ismijiet premissi;

02 Illi dan stante illi l-esponenti, Enzo Resciniti, jirrisjedi fl-Italja u senjatament f`Via di Casal Bruciato Nro 10, Roma, u dan kif jidher ben evidenzjat mill-kopja tal-karta tal-identita` Taljana tal-istess esponenti li qed tigi hawn mehmuzza u mmarkata bhala Dokument 'ER01';

03 Illi in vista tal-fatt li l-esponenti ma jirrisjedix Malta u stante l-fatt li dan ir-rikors huwa talba għar-rizarciment ta` danni, allura din l-Onorabbli Qorti m`ghandha ebda gursdizzjoni u m`hijjex kompetenti sabiex tisma` u tiddeciedi dan ir-rikors;

04. Illi wkoll in via preliminari u assolutament ukoll minghajr ebda pregudizzju għall-premess, il-kwistjoni tal-prezunti danni allegatament sofferti mis-socjeta` European Insurance Group Limited (C-35708) diga` giet deciza minn Qorti Taljana u senjatament mit-Tribunale di Roma Terza Sezione Civile permezz ta` sentenza mogħtija mill-istess tribunal fit-2 ta` Mejju 2013, li kopja tagħha qed tigi hawn annessa u mmarkata bhala Dokument ER02;

05. Illi assolutament minghajr ebda pregudizzju għall-premess, jekk stess kien hemm xi nuqqas da parti ta` xi hadd, dan in-nuqqas zgur ma jaħtix għalih l-esponenti u dan stante li hu qatt ma kellu x`jaqsam xejn mas-socjeta` Novvosad li kienet il-broker tas-socjeta` European Insurance Group Limited (C-35708) u li fil-fatt għandha tinzamm responsabbli għall-akkadut fil-konfront ta` European Insurance Group Limited (C-35708);

06 Illi l-esponenti qatt ma okkupa rwoli ufficjali fis-socjeta` Novvosad li fil-fatt għandha tinzamm responsabbli in pieno għall-akkadut, għal liema akkadut, l-esponent zgur qatt ma kellu x`jaqsam xejn mieghu, wisq inqas ma jista` jigi qatt ppruvat li l-istess esponenti seta` qatt kellu xi intenzjoni frawdolenti, kif qed jimplika r-rikorrenti;

07 Illi tajjeb li jigi rilevat li l-lat finanzjarju tas-socjeta` Novvosad, li fil-fatt kienet u għandha tinzamm responsabbli għall-akkadut, kien jiggestih l-intimat l-iehor u cioe` Paolo Viscione;

08 Illi l-esponenti qatt ma kellu poter li jaccedi għall-informazzjoni fir-rigward tal-kontijiet bankarji tal-istess Novvosad u qatt ma kellu l-jedd li

jiffirma sabiex jeffetwa prelevamenti jew depoziti ta` fondi fil-kont tal-istess Novvosad, wisq inqas johrog xi cekkijiet tal-istess Novvosad;

09. Illi in vista tal-premess, u in vista tal-fatt li s-sitwazzjoni li sabet ruhha fiha s-socjeta` European Insurance Group Limited (C-35708) hija htija esklussivament tas-socjeta` Novvosad u in vista tal-fatt li l-esponenti qatt ma kellu ebda rwol ufficjali fl-istess socjeta` Novvosad, l-agir tal-esponenti qatt u f` ebda punt ma jista` jitqies bhala frawdolenti;

10. Illi in oltre l-kondotta tal-istess esponenti zgur u f` ebda punt ma` tista` titqies li setghet qatt saret b`xi intenzjoni frawdolenti u minhabba f` hekk it-talba li qed jaghmel ir-rikorrenti sabiex l-istess esponenti ghandu jinzamm personalment responsabbli ghad-danni li soffriet l-istess socjeta` European Insurance Group Limited (C-35708) ghandha tigi michuda bl-ispejjez kontra l-istess rikorrenti;

11. Illi l-mod kif mexa l-esponenti b`mod ma jista` qatt u b` ebda mod jinkwadra ruhu f` ambitu ta` kondotta li a bazi taghha din l-Onorabbli Qorti tista` b`xi mod thoss ruhha gustifikata li 'it lifts the corporate veil', kif donnu qed jitlob l-istess rikorrenti, u dan anke minhabba l-fatt li tali ordni tal-Qorti jeffetwa b`mod mhux ekwu l-protezzjoni li taghti l-ligi lill-ufficjali ta` kumpannija li jispicaw vittma tac-cirkostanzi, bhala ma gara fil-kaz tal-esponenti;

12. Illi assolutament minghajr pregudizzju ghall-premess, qed tigi eccepita wkoll in-nuqqas ta` prova tal-quantum tad-danni allegatament sofferti mis-socjeta` European Insurance Group Limited (C-35708);

13. Illi l-'kalkolu' kif imnizzel fir-rikors odjern fir-rigward ta` danni huwa kalkolu li huwa assolutament gratwit u definitivament mhux imsejjes fuq il-verita` tal-fatti, wisq inqas assodat minn xi prova kredibbli;

14. Illi dan ghandu johrog car anke in vista tal-fatt li r-rikorrenti f` ebda punt ma gab xi dokumenti jew xi prova ohra li permezz taghha seta` b`xi mod anke remotament jissustanzja t-talba esagerata u eccessiva tieghu ghad-danni allegatament sofferti;

15. Salv eccezzjonijiet ulterjuri jekk ikun il-kaz.

Rat ir-risposta tal-intimat Antonio Resciniti li kienet prezentata fis-31 ta' Jannar 2014 li tghid:

01. Illi preliminarjament u minghajr ebda pregudizzju, qed tigi ssolevata l-eccezzjoni tan-nuqqas ta` gurdizzjoni u kompetenza ta` din l-Onorabbli Qorti biex tisma` u tiddeciedi r-rikors fl-ismijiet premissi;

02. Illi dan stante illi l-esponenti, Antonio Resciniti, jirrisjedi fl- Italja u senjatament f` Via Ottavio Caiazzo, 19 Sc. B, Napli, u dan kif jidher ben evidenzjat mill-kopja tal-karta tal-identita` Taljana tal-istess esponenti li qed tigi hawn mehmuz u mmarkata bhala Dokument 'AR01';

03. Illi in vista tal-fatt li l-esponenti ma jirrisjedix Malta u stante l-fatt li dan ir-rikors huwa talba ghar-rizarciment ta` danni, allura din l-Onorabli Qorti m`ghandha ebda gurdizzjoni u m`hijjex kompetenti sabiex tisma` u tiddeciedi dan ir-rikors;

04. Illi wkoll in via preliminari u assolutament ukoll minghajr ebda pregudizzju ghall-premess, l-esponenti qed jissollewa in oltre n-nuqqas ta` kompetenza ta` din l-Onorabli Qorti biex tisma` u tiddeciedi din il-kawza, stante li fil-kuntratt tal-`Conferimento del Incarico di Consulenza` (hawn mehmuz u mmarkat bhala Dokument AR02) fejn l-esponenti gie fil-fatt appuntat bhala konsulent tas-socjeta` rikorrenti, il-partijiet u cioe` s-socjeta` European Insurance Group Limited (C-35708), (gja` in likwidazzjoni) u l-esponenti, kienu ftehm u li kull kontroversja li tingala fir-rigward tal-kuntratt suriferit ghandha tigi risolta permezz ta` arbitragg u dan kif jirrizulta ampjament ippruvat mill-Klawsola 7 tal-istess kuntratt li qed isir riferenza ghalih f`dan il-paragrafu li ghal konvenjenza ta` din l-Onorabli Qorti qed jigi hawn kwotat u riprodott :

7. Clausola Compromissoria

Tutte le controversie nascente dalla conclusion, interpretazione e/o dalla esecuzione del presente contratto saranno deferite ad un Collegio Arbitrale costituito da tre arbitri...; (Klawsola 7 tal-kuntratt immarkat Dokument AR02 mehmuz).

05. Illi, minghajr pregudizzju ghall-premess, ghandu jigi rilevat li l-esponenti, Antonio Resciniti, kien gie appuntat permezz ta` rizoluzzjoni fil-Bord tad-Diretturi tas-socjeta` rikorrenti fil-25 ta` Frar 2010 (vide l-ahhar pagna tad-Dokument AR02 mehmuz);

06. Illi l-esponenti fil-fatt kien gie appuntat biss u esklussivament bhala konsulent ghas-socjeta` rikorrenti u qatt ma kellu x`jaqsam mas-socjeta` rikorrenti la mil-lat organizzattiv u wisq anqas mil-lat ta` decizjonijiet fuq livell manigerjali, qabel ma fil-fatt gie appuntat;

07. Illi ghandu jirrizulta ampjament ippruvata li x-xoghol ta` konsulenza mas-socjeta` rikorrenti li ghalih gie ngaggat l-istess esponenti u qabel ma fil-fatt gie appuntat l-istess esponenti, kien effettivament jitwettaq minn persuna ohra;

08. Illi l-istess esponenti kien gie nnotifikat ufficjalmet b`din il-kariga fil-15 ta` Marzu 2010 sabiex seta` jibda bl-inkarigu tieghu fis-16 ta` Marzu 2010;

09. Illi fid-29 ta` Marzu 2010, saret spezzjoni kemm mill-ufficjali tal-ISVAP kif ukoll mill-ufficjali tal-Guardia di Finanza;

10. Illi din l-ispezzjoni kellha l-effett li kull ma fil-fatt wara d-data tal-ispezzjoni (u cioe` dik tad-29 ta` Marzu 2010) mwettqa minn dawn l-ispetturi sehh dejjem taht il-kontroll u bil-firma u bl-approvazzjoni kompleta tal-istess ufficjali tal-ISVAP u tal-Guardia di Finanza;

11. Illi fir-rigward tal-perijodu li ghalih ghamilha ta` konsulent tas-socjeta` rikorrenti, ghandu jigi ribadit u rilevat li l-perijodu effettiv li ghalih l-esponenti kien fil-fatt qed jaghmilha ta` konsulent skont l-istess kuntratt mehmuz (Dokument AR02) kien effettivament ta` disat (9) ijiem lavorativi, jigifieri mid-data tal-15 ta` Marzu 2010 sad-data tad-29 ta` Marzu 2010, u cioe` perijodu ta` erbatax (14)-il gurnata kurrenti li minnhom wiehed irid inaqas hamest ijiem (zewg weekends u festa pubblika [Jum San Guzepp]);

12. Illi waqt dawh id-disat ijiem lavorativi, l-unika haga li l-esponenti rnexxielu jaghmel kien li jibda jambjenta ruhu dwar ix-xoghol li kellu fil-fatt jesegwixxi;

13. Illi tajjeb li jigi rilevat li r-rwol tal-esponenti fir-rigward tas-socjeta` rikorrenti kien biss ta` konsulent u f`ebda punt ma kellu la l-inkarigu, wisq anqas il-poter li jiehu xi decizjoni fuq livell manigerjali jew fir-rigward ta` finanzi;

14. Illi inoltre kif fil-fatt saret l-ispezzjoni da parti tal-ufficjali tal-ISVAP u l-Guardia di Finanza, l-esponenti mill-ewwel wera x-xewqa tieghu li jiddimetti ruhu mir-rwol ta` konsulent tal-istess socjeta` rikorrenti;

15. Illi biex jaghmel dan, l-esponenti kellu, skont il-kuntratt mehmuz Dokument AR02 – Klawnsola 6, jaghti preavviz ta` ghoxrin gurnata tal-intenzjoni tieghu li jiddimetti ruhu mir-rwol ta` konsulent tas-socjeta` rikorrenti;

16. Illi fil-fatt is-socjeta` rikorrenti m`accettatx id-dimissjoni tal-esponenti sakemm inexxielha tingagga konsulent ohra sabiex tokkupa l-istess kariga tal-esponenti;

17. Illi fil-fatt dan sehh fit-8 ta` Lulju 2010;

18. Illi d-dimissjoni tal-esponenti giet accettata mis-socjeta` rikorrenti proprju minn dik id-data u cioe` mit-8 ta` Lulju 2010;

19. Illi, minghajr pregudizzju ghall-premess, tajjeb li jigi enfasizzat li matul il-perijodu ta` qabel l-appuntament tieghu tal-konsulent lis-socjeta` rikorrenti, l-esponenti qatt ma kellu x`jaqsam mal-istess socjeta` rikorrenti u ghalhekk b`ebda mod ma jista jinzamm b`xi mod anke remotament responsabbli ghal kull ma seta` sehh qabel l-istess data tal-appuntament tieghu;

20. Illi fil-perijodu minn mindu saret l-ispezzjoni da parti tal-ufficjali tal-ISVAP u tal-Guardia di Finanza sad-data tad-dimissjonijiet tieghu, u cioe`

mid-29 ta` Marzu 2010 sat-8 ta` Lulju 2010, l-esponenti kien taht is-supervizzjoni kostanti u kontinwa tal-istess ufficjali fuq imsemmija u kull decizjoni li setghet ittiehdet, ittiehdet bil-kunsens u approvazzjoni piena tal-istess ufficjali;

21. Illi tajjeb li jigi enfasizzat li l-esponenti f`ebda punt qatt ma kellu xi rwol manigerjali jew decizjonali fl-istruttura tas-socjeta` rikorrenti u li hu qatt ma kellu x`jaqsam ma` xi fondi li kellha tircievi jew li kellha thallas l-istess socjeta` rikorrenti;

22. Illi fil-fatt l-esponenti l-anqas biss kien konoxxenti dwar liema banek effettivament kienu jintuzaw mis-socjeta` rikorrenti;

23. Illi assolutament minghajr ebda pregudizzju ghall-premess, jekk stess kien hemm xi nuqqas da parti ta` xi hadd, dan in-nuqqas zgur ma jahtix ghalih l-esponenti u dan stante li hu qatt ma kellu x`jaqsam xejn mas-socjeta` rikorrenti fuq livell manigerjali, u wisq anqas mas-socjeta` Novvosad li kienet il-broker tas-socjeta` European Insurance Group Limited (C-35708) u li fil-fatt ghandha tinzamm responsabbli ghall-akkadut fil-konfront ta` European Insurance Group Limited (C-35708);

24. Illi in oltre l-esponenti qatt ma okkupa rwoli ufficjali fis-socjeta` Novvosad li fil-fatt ghandha tinzamm unikament responsabbli in pieno ghall-akkadut, ghal liema akkadut l-esponenti zgur qatt ma kellu x`jaqsam xejn mieghu, wisq anqas ma jista` jigi qatt ippruvat li l-istess esponenti seta` qatt kellu xi ntenzjoni frawdolenti, kif qed timplika s-socjeta` rikorrenti;

25. Illi tajjeb li jigi rilevat li l-lat finanzjarju tas-socjeta` Novvosad, li fil-fatt kienet u ghadha tinzamm responsabbli ghall-akkadut, kien jiggestih l-intimat l-iehor cioe Paolo Viscione;

26. Illi l-esponenti qatt ma kellu poter li jacedi ghall-informazzjoni fir-rigward tal-kontijiet bankarji tal-istess Novvosad u qatt ma kellu l-jedd li jiffirma sabiex jeffetwa prelevamenti jew depositi ta` fondi fil-kont tal-istess Novvosad jew, del resto, tas-socjeta` rikorrenti, kif gie rilevat aktar `l fuq;

27. Illi in vista tal-premess, u in vista tal-fatt li s-sitwazzjoni li sabet ruhha fiha s-socjeta` European Insurance Group Limited (C-35708) hija htija esklussivament tas-socjeta` Novvosad u in vista tal-fatt li l-esponenti qatt ma kellu ebda rwol ufficjali la fl-istess socjeta` Novvosad u wisq anqas fis-socjeta` rikorrenti, l-agir tal-esponenti qatt u f`ebda punt ma jista` jitqies bhala frawdolenti;

28. Illi in oltre l-kondotta tal-istess esponenti zgur u f`ebda punt ma tista` titqies li setghet qatt saret b`xi ntenzjoni frawdolenti u minhabba f`hekk it-talba li qed jaghmel ir-rikorrenti sabiex l-istess esponenti jinzamm personalment responsabbli ghad-danni li soffriet l-istess socjeta` European Insurance Group Limited (C-35708) ghandha tigi michuda bl-ispejjez kontra l-istess rikorrenti;

29. Illi assolutament minghajr pregudizzju għall-premess, qed tigi eccepita wkoll in-nuqqas ta` prova ta` quantum tad-danni allegatament sofferti mis-socjeta` European Insurance Group Limited (C-35708);

30. Illi l-`kalkolu` kif imnizzel fir-rikors odjern fir-rigward ta` danni huwa kalkolu li huwa assolutament gratwit u definitivament mhux msejjes fuq il-verita` tal-fatti, wisq inqas assodat minn xi prova kredibbli;

31. Illi dan għandu johrog car anke in vista tal-fatt li r-rikorrenti f`ebda punt ma gab xi dokumenti jew xi prova ohra li permezz tagħha seta` b`xi mod anke remotament jissustanzja t-talba esagerata u eccesiva tiegħu għad-danni allegatament sofferti;

32. Salv eccezzjonijiet ulterjuri jekk ikun il-kaz.

Rat ir-risposta tal-intimati Vincenzo Viscione, Paolo Vicione u Fabio Solano, li kienet prezentata fl-4 ta' Frar 2014, li tghid:

1. Illi fl-ewwel lok u preliminarjament in-nuqqas ta` gurdizzjoni ta` dawn il-Qrati billi l-forum kompetenti biex tisma` din il-kawza a tenur tal-Art. 5 tar-Regolamenti 44/2001 hija dik Taljana u dana mhux biss billi l-intimati kollha huma residenti fl-Italja izda anke billi jidher li l-allegazzjonijiet tar-rikorrenti huma diretti lejn allegazzjoni ta` agir u azzjonijiet li sehew l-Italja (kif jirrizulta mill-paragrafu 16) u mhux Malta;

2. Illi fit-tieni lok u preliminarjament in-nuqqas ta` gurdizzjoni anke minhabba l-lis pendens a tenur tal-Art 27 tar-Regolamenti 44/2001. U dana billi jidher li hemm kawzi fuq l-istess fatti gja fl-Italja billi dawn l-akkuzi fil-fatt gew attribwiti wkoll lejn il-figura tal-Amministratur tal-Kumpannija (precedessur tal-likwidatur), fost il-kawzi li hemm l-Italja, inkluzi fost ohrajn kawza derivanti minn rapport magħmula minn EIG kontra Resciniti; u kawza ta` Cogesfin kontra l-Amministratur tal-kumpannija t-tnejn f` Ruma.

3. Illi fit-tielet lok u bla pregudizzju għal premess il-preskrizzjoni duennali billi jirrizulta li (a) l-MFSA appuntat Amministratur sabiex jiehu kontroll tal-kumpannija fis-6 ta` Awwissu 2010; u (b) l-Amministratur kien qed jipprospetta agir frawdolenti fir-rapport tiegħu datat Ottubru 2011;¹

4. Illi fir-raba` lok u qabel xejn fil-mertu huwa l-obbligu tal-likwidatur rikorrenti jgib provi konkreti mhux biss dwar il-fatti allegati izda jrid jindika wkoll min mill-intimati għamel il-fatti li qed jallega anke billi evidentement l-intimati diversi kellhom rwoli diversi;

¹ Sottolinear tal-Qorti peress illi din hija eccezzjoni li qed tigi trattata u deciza hawnekk

5. Illi fil-hames lok u fil-mertu l-pretensjoni tal-likwidatur giet imressqa unikament bhala tarka biex jostor l-izbalji fatali li saru mill-Amministratur tal-kumpannija mahtur mill-MFSA u l-istess MFSA li waqfet diversi pagamenti necessarji milli jsiru;

6. Illi fis-sitt lok l-esponent jichad kategorikament li kien b`xi mod responsabbli ghal fatti kif allegati mir-rikorrenti, liema allegazzjonijiet huma nfondati fil-fatt u fid-dritt;

7. Salv eccezzjonijiet ohra skont il-ligi

Dwar il-fatti

8. Illi l-fatti deskritti b`mod lakoniku fl-ewwel hames paragrafi tar-rikors attrici ma humiex kontestati;

9. Illi dwar is-sitt paragrafu attrici sta ghal-likwidatur igib prova li l-kumpannija EIG fil-fatt hija nsolventi u inoltre li din l-insolvenza ma kinitx ikkagunata minhabba l-izbalji, serji, maghmula kemm mill-MFSA u kemm mill-Amministratur minnha mahtur;

10. Illi l-fatti deskritti fis-seba` paragrafu wkoll huma kontestati bhala assolutament infondati. Sta ghal-likwidatur rikorrenti sabiex qabel xejn jispjega r-rizultanzi tieghu b`mod dettaljat u jorbot dawn ir-rizultanzi specifikament mal-intimati esponenti mhux jillimita ruhu ghal dikjarazzjonijiet generici;

11. Illi l-fatti deskritti fil-paragrafi tmienja sa hdax ma humiex kontestati;

12. Illi l-fatti deskritti fil-paragrafi tnax u tlettax ma humiex kontestati ghalkemm irid jinghad li dawn id-decizjoni taw lok ghal kawzi f`diversi Qrati u Tribunali u f`divresi fora;

13. Illi l-fatti deskritti fil-paragrafu erbatax ma humiex kontestati;

14. Illi l-fatti deskritti fil-paragrafu hmistax huma kontestati fis-sens li sta ghar-rikorrenti jgib prova tal-insolvenza minnu allegata u ta` min din l-insolvenza hija t-tort;

15. Illi l-fatti deskritti fil-paragrafi sittax u sbatax huma kontestati bhala assolutament infondati fil-fatt u fid-dritt, l-esponenti jirriserva kemm li jirrispondi b`mod iktar ampju wara li l-likwidatur rikorrenti jressa allegazzjonijiet konkreti fil-konfront tal-esponenti; u kif ukoll li jipprocedi ulterjorment inkluz bi proceduri separati kontra dawn lallegazzjonijiet qarrieqa.

16. Illi b`riferenza ghall-paragrafu sbatax irid jinghad li l-kumpannija falliet minhabba l-izbalji li saru meta l-MFSA u l-Amministratur indahlu fil-gestjoni tal-kumpannija.

17. Illi fir-realta` jrid jinghad li qari korrett tar-rapport tal-Amministratur jikkonferma li l-problemi kollha tl-EIG nhalqu meta l-MFSA ndahlet fil-gestjoni tal-kumpannija u waqfet pagamenti essenzjali bhal pagamenti tat-taxxi u dawk ghal servizzi essenzjali u baqghet izzomm dawn il-pagamenti minkejja diversi nterpellanzi. Dan kollu kif sahansitra jirrizulta mir-rapport ahhari tal-Amministratur.

18. Illi in oltre l-Amministratur kien ghamel diversi sejhiet fl-Italja li wasslu ghal "paniku" u possibilment agir frawdolenti mill-policyholder ta` assikurazzjoni mill-kumpannija, billi fil-perijodu li l-Amministratur kellu l-gestjoni tal-kumpannija s-sejhiet li saru ghall-hlas fuq poloz kienu ferm iktar (kwazi d-doppju) mis-sejhiet li kienu jsiru precedentement.

19. Jirrizulta ampjament mid-dikjarazzjonijiet tal-istess Amministratur partikolarment fil-Final progress report 17 October 2011 illi sabiex jevita r-responsabbilta` ghall-izbalji tieghu jakkuza lil kulhadd bi zbalji, huwa sinifikattiv infatti li sahansitra jasal biex jakkuza l-avukati Taljani mqabbdha minnu stess bi frodi u qerq. Intant jigi rilevat li l-esponenti gew skagonati minn kull htija l-Italja meta l-prosekutur Taljan iddecieda ma jipprocedix bl-akkuzi li tressqu kontrihom u dana wara nvestigazzjoni approfondita.

Bl-ispejjez u bl-ingunzjoni in subizzjoni tar-rikorrenti.

Rat ir-risposta ta` Bruno Lago li kienet prezentata fit-12 ta` Frar 2014 li tghid:

Eccezzjonijiet

1. Illi fl-ewwel lok u preliminarjament in-nuqqas ta` gurdizzjoni ta` dawn il-Qrati billi l-forum kompetenti biex tisma` din il-kawza a tenur tal-Art. 5 tar-Regolamenti 44/2001 hija dik Taljana u dana mhux biss billi l-intimati kollha huma residenti fl-Italja izda anke billi jidher li l-allegazzjonijiet tar-rikorrenti huma diretti lejn allegazzjoni ta` agir u azzjonijiet li sehew l-Italja (kif jirrizulta mill-paragrafu 16) u mhux Malta;

2. Illi fit-tieni lok u preliminarjament in-nuqqas ta` gurdizzjoni anke minhabba l-lis pendens a tenur tal-Art 27 tar-Regolamenti 44/2001. U dana billi jidher li hemm kawzi fuq l-istess fatti gja fl-Italja billi dawn l-akkuzi fil-fatt gew attribwiti wkoll lejn il-figura tal-Amministratur tal-Kumpannija (precedessur tal-likwidatur), fost il-kawzi li hemm l-Italja, inkluzi fost ohrajn kawza derivanti minn rapport maghmula minn EIG kontra Resciniti; u kawza ta` Cogesfin kontra l-Amministratur tal-kumpannija t-tnejn f` Ruma.

3. Illi fit-tielet lok u bla pregudizzju ghal premiss il-preskrizzjoni duennali billi jirrizulta li (a) l-MFSA appuntat Amministratur sabiex jiehukontroll tal-kumpannija fis-6 ta` Awwissu 2010; u (b) l-Amministratur kien qed jipprospetta agir frawdolenti fir-rapport tieghu datat Ottubru 2011;²

² Sottolinear tal-Qorti peress illi din hija eccezzjoni li qed tigi trattata u deciza hawnekk

4. Illi fir-raba` lok u qabel xejn fil-mertu huwa l-obbligu tal-likwidatur rikorrenti jgib provi konkreti mhux biss dwar il-fatti allegati izda jrid jindika wkoll min mill-intimati ghamel il-fatti li qed jallega anke billi evidentement l-intimati diversi kellhom rwoli diversi;

5. Illi fil-hames lok u fil-mertu l-pretensjoni tal-likwidatur giet imressqa unikament bhala tarka biex jostor l-izbalji fatali li saru mill-Amministratur tal-kumpannija mahtur mill-MFSA u l-istess MFSA li waqfet diversi pagamenti necessarji milli jsiru;

6. Illi fis-sitt lok l-esponent jichad kategorikament li kien b`xi mod responsabli ghal fatti kif allegati mir-rikorrenti, liema allegazzjonijiet huma nfondati fil-fatt u fid-dritt;

7. Salv eccezzjonijiet ohra skont il-ligi

Dwar il-fatti

8. Illi l-fatti deskritti b`mod lakoniku fl-ewwel hames paragrafi tarrikors attrici ma humiex kontestati;

9. Illi dwar is-sitt paragrafu attrici sta ghal-likwidatur igib prova li l-kumpannija EIG fil-fatt hija nsolventi u inoltre li din l-insolvenza ma kinitx ikkagunata minhabba l-izbalji, serji, maghmula kemm mill-MFSA u kemm mill-Amministratur minnha mahtur;

10. Illi l-fatti deskritti fis-seba` paragrafu wkoll huma kontestati bhala assolutament infondati. Sta ghal-likwidatur rikorrenti sabiex qabel xejn jispjega r-rizultanzi tieghu b`mod dettaljat u jorbot dawn ir-rizultanzi specifikament mal-intimati esponenti mhux jillimita ruhu ghal dikjarazzjonijiet generici;

11. Illi l-fatti deskritti fil-paragrafi tmienja sa hdax ma humiex kontestati;

12. Illi l-fatti deskritti fil-paragrafi tnax u tlettax ma humiex kontestati ghalkemm irid jinghad li dawn id-decizjoni taw lok ghal kawzi f`diversi Qrati u Tribunali u f`divresi fora;

13. Illi l-fatti deskritti fil-paragrafu erbatax ma humiex kontestati;

14. Illi l-fatti deskritti fil-paragrafu hmistax huma kontestati fis-sens li sta ghar-rikorrenti jgib prova tal-insolvenza minnu allegata u ta` min din l-insolvenza hija t-tort;

15. Illi l-fatti deskritti fil-paragrafi sittax u sbatax huma kontestati bhala assolutament infondati fil-fatt u fid-dritt, l-esponenti jirriserva kemm li jirrispondi b`mod iktar ampju wara li l-likwidatur rikorrenti jressaq allegazzjonijiet konkreti fil-konfront tal-esponenti; u kif ukoll li jipprocedi ulterjorment inkluz bi proceduri separati kontra dawn l-allegazzjonijiet qarrieqa.

16. F'dan ir-rigward irid jinghad partikolarment illi l-esponenti kien gie mahtur mis-socjeta` EIG Ltd fl-ahhar sena t`operazzjoni taghha propju sabiex jassikura li l-kumpannija titmexxa b`mod korrett. In adempiment ta` dan l-inkarigu tieghu huwa fuq struzzjonijiet tal-Bord kien anke beda proceduri fl-Italja kontra xi nies bhal Resciniti sabiex isiru l-investigazzjonijiet formali jekk dawn kienux agixxew korrettement jew le. Inesplikabbilment wara li l-kumpannija EIG waqghet taht il-kontroll ta` l-amministratur (u eventwalment il-likwidatur) ma segwietx l-andament ta` dawn il-proceduri.

17. Illi b`riferenza ghall-paragrafu sbatax irid jinghad li jekk xi hadd agixxa b`mod hazin kien l-amministratur li halla u gab fix-xejn dawk il-passi li l-esponent kien ha sabiex jipprova jsalva s-sitwazzjoni.

18. Illi fir-realta` jrid jinghad li qari korrett tar-rapport tal-Amministratur jikkonferma li l-problemi kollha tl-EIG nhalqu meta l-MFSA ndahlet fil-gestjoni tal-kumpannija u waqfet pagamenti essenzjali bhal pagamenti tat-taxxi u dawk ghal servizzi essenzjali u baqghet izzomm dawn il-pagamenti minkejja diversi nterpellanzi. Dan kollu kif sahansitra jirrizulta mir-rapport ahhari tal-Amministratur.

19. Jirrizulta ampjament mid-dikjarazzjonijiet tal-istess Amministratur partikolarment fil-Final progress report 17 October 2011 illi sabiex jevita r-responsabbilta` ghall-izbalji tieghu jakkuza lil kulhadd bi zbalji, huwa sinifikattiv infatti li sahansitra jasal biex jakkuza l-avukati Taljani mqabdda minnu stess bi frodi u qerq. Intant jigi rilevat li l-esponenti gew skagonati minn kull htija l-Italja meta l-prosekutur Taljan iddecieda ma jipprocedix bl-akkuzi li tressqu kontrihom u dana wara nvestigazzjoni approfondita.

20. Illi fl-ahhar mill-ahhar ghandu jirrizulta ampjament li l-esponenti gie mdahhal f`dawn il-proceduri semplicement bhala stratagemma tal-likwidatur sabiex ma jhallasx id-djun (inkluz ta` pagi mhux imhallsa) li huma dovuti lill-esponenti u li l-likwidatur qed jirrifjuta jirrikonoxxi illegalment u minghajr ebda raguni valida fil-ligi.

Bl-ispejjez u bl-ingunzjoni in subizzjoni tar-rikorrenti.

Rat ir-risposta ta` Pier Giuseppe Giua li kienet prezentata fis-27 ta` Frar 2014 li tghid:

1. Illi, in linea preliminari, l-esponenti qieghed iressaq l-eccezzjoni ta` nuqqas ta` gurdizzjoni ta` dina l-Onorabbli Qorti stante li ai termini tal-artikolu 5 tar-Regolament tal-Kunsill Ewropew 44/2001/KE il-forum kompetenti biex tisma` din il-kawza hija dik Taljana u dana peress li lintimat huwa residenti fl-Italja, u jidher prima facie illi l-intimati kollha huma residenti fl-Italja, u inoltre peress li l-allegazzjonijiet tar-rikorrenti huma diretti lejn allegazzjoni ta` agir li sehk l-Italja (vide paragrafu 16 tar-rikors);

2. Illi, in linea preliminari wkoll, l-esponenti qieghed jeccepixxi l-lis alibi pendens ai termini tal-artikolu 27 tar-Regolament tal-Kunsill Ewropew 44/2001/KE u dan stante illi l-esponent huwa a konnoxxenza tal-fatt li fil-prezent diga` hemm proceduri rigward l-istess fatti ghaddejin fl-Italja u ghadhom sub judice;

3. Illi, in linea preliminari u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-esponenti jeccepixxi l-preskrizzjoni biennali ai termini tal-artikolu 2153 tal-Kodici Civili, stante li l-MFSA appuntat Amministratur sabiex jiehu f`idejh l-attiv u l-kontroll tal-kumpannija fis-6 ta` Awwissu 2010. L-istess Amministratur fis-17 ta` Ottubru 2011 jindika li gew promossi allegazzjonijiet frawdolenti fit-tmexxija tal-kumpannija fir-rapport tieghu esebit bhala Dok "L";³

4. Illi fi kwalsiasi kaz u minghajr pregudizzju ghas-suespost, it-talbiet attrici huma nfondati kemm fil-fatt u kif ukoll fid-dritt u jimmeritaw li jigu michuda in toto bl-ispejjez kontra l-istess atturi;

5. Illi, fil-mertu u minghajr pregudizzju ghas-suespost, huwa risaput illi l-oneru tal-prova jinkombi fuq min jallega fatt, u ghalhekk l-istralcjarju rikorrenti ghandu jressaq il-provi konklussivi dwar il-fatti kif allegati;

6. Illi, fil-mertu u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-esponenti m`huwiex il-legittimu kontradittur fl-azzjoni odjerna u konsegwentement ghandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju stante li ma kellu ebda relazzjoni guridika jew rwol fit-tmexxija tas-socjeta` European Insurance Group Limited;

7. Illi f`kull kaz, ma jezistux ic-cirkostanzi legali u fattwali ghall-applikazzjoni tal-artikolu 315 tal-Kap.386 fil-konfront tal-intimat u tas-sanzjonijiet hemm indikati;

8. Salv eccezzjonijiet ohra permessi mil-ligi.

Rat ir-risposta ta` Giuseppe sive Pino Resciniti li kienet prezentata fis-6 ta` Marzu 2014 li tghid:

01 Illi preliminarjament u minghajr ebda pregudizzju, qed tigi ssollewata l-eccezzjoni tan-nuqqas ta` gurisdizzjoni u kompetenza ta` din l-Onorabbli Qorti biex tisma` u tiddeciedi r-rikors fl-ismijiet premissi;

02 Illi dan stante illi l-esponenti, Giuseppe sive Pino Resciniti, jirrisjedi fl-Italja u senjatament f`Via degli Aranci, 40, Rocchetta a Volturno, Caserta u dan kif jidher ben evidenzjat mill-kopja tal-licenzja tas-sewqan Taljana tal-istess esponenti li qed tigi hawn mehmuzza u mmarkata bhala Dokument 'GR01';

³ Sottolinear tal-Qorti peress illi din hija eccezzjoni li qed tigi trattata u deciza hawnekk

03 Illi in vista tal-fatt li l-esponenti ma jirrisjedix Malta u stante l-fatt li dan ir-rikors huwa talba ghar-rizarciment ta` danni, allura din l-Onorabbli Qorti m`ghandha ebda gurdizzjoni u m`hijjex kompetenti sabiex tisma' u tiddeciedi dan ir-rikors;

04 Illi wkoll in via preliminari u assolutament ukoll minghajr ebda pregudizzju ghall-premess, il-kwistjoni tal-presunti danni allegatament sofferti mis-socjeta` European Insurance Group Limited (C-35708) diga` giet deciza minn Qorti Taljana u senjatament mit-Tribunale di Roma Terza Sezione Civile permezz ta` sentenza moghtija mill-istess tribunal fis-17 ta` Settembru 2012, li kopja taghha qed tigi hawn annessa u mmarkata bhala Dokument GR02;

05 Illi assolutament minghajr ebda pregudizzju ghall-premess, ghandu jigi rilevat li l-unika relazzjoni li l-esponenti, Giuseppe sive Pino Resciniti kellu mas-socjeta` rikorrenti kien f`ambitu ta` impjegat u dan ghandu jigi ampjament ippruvat minn kuntratt ta` xoghol li l-istess Giuseppe sive Pino Resciniti, iffirma mas-socjeta` rikorrenti, fl-1 ta` Jannar 2010 lliema kopja ta` kuntratt qed jigi hawn anness u mmarkat bhala Dokument GR03;

06 Illi ghandu jigi rilevat ukoll li l-istess impjieg tal-esponenti, Giuseppe sive Pino Resciniti, kien biss ghall-perijodu ta` sena;

07 Illi inoltre fl-istess kuntratt gie stipulat li kellu jkun hemm perijodu ta` prova (probation) ta` sitt xhur;

08 Illi l-impjieg tal-esponenti, Giuseppe sive Pino Resciniti, fil-fatt gie tterminat QABEL ma skada l-perijodu ta` prova u senjatament fil-21 ta` Gunju 2010 u dan ghandu jirrizulta car mill-ittra ta` terminazzjoni ta` impjieg hawn annessa u mmarkata bhala Dokument GR04;

09 Illi minghajr pregudizzju ghall-premess, ghandu jigi enfasizzat illi r-rwol tal-istess esponenti waqt il-permanenza tieghu fuq ix-xoghol mas-socjeta` rikorrenti, huwa qatt la kien jara klijenti, u wisq anqas b`xi mod qatt kellu x`jaqsam ma` flejjes jew kontijiet bankarji tas-socjeta` rikorrenti;

10 Illi d-doveri tal-esponenti meta kien impjegat mas-socjeta` rikorrenti, kien biss 'back office work' u cioe' li jircievi 'claim forms' li jkunu gja` saru u jghaddi dawn il-'claim forms' lill-persuna li fil-fatt kienet inkarigata biex tipprocesshom;

11 Illi, minghajr pregudizzju, l-esponenti, Giuseppe sive Pino Resciniti qatt ma okkupa rwoli ufficjali fis-socjeta` rikorrenti u ghalhekk l-istess esponenti zgur qatt ma kellu x`jaqsam mal-akkadut, wisq anqas ma jista` jigi qatt ippruvat li l-istess esponenti seta` qatt kellu xi ntenzjoni frawdolenti, kif qed jimplika r-rikorrenti;

12 Illi l-esponenti qatt ma kellu poter li jaccedi ghall-informazzjoni fir-rigward tal-kontijiet bankarji tal-istess rikorrenti u qatt ma kellu l-jedd li jiffirma sabiex jeffettwa prelevamenti jew depoziti ta` fondi fil-kont tal-istess socjeta`;

13 Illi in vista tal-premess, u in vista tal-fatt li s-sitwazzjoni li sabet ruhha fiha s-socjeta` European Insurance Group Limited (C-35708) hija htija esklussivament ta` terzi u zgur mhux tal-esponenti, l-istess esponenti qatt u b`ebda mod ma` jista` jitqies agixxa b`xi mod frawdolenti jew b`xi mod li seta` juri li seta` kellu x`jaqsam mal-akkadut;

14 Illi inoltre l-kondotta tal-istess esponenti zgur u f`ebda punt ma tista` titqies li setghet qatt saret b`xi intenzjoni frawdolenti u minhabba f`hekk it-talba li qed jaghmel ir-rikorrenti sabiex l-istess esponenti ghandu jinzamm personalment responsabbli ghad-danni li soffriet l-istess socjeta` European Insurance Group Limited (C-35708) ghandha tigi michuda bl-ispejjez kontra l-istess rikorrenti;

15 Illi assolutament mingahjr pregudizzju ghall-premess, qed tigi eccepita wkoll in-nuqqas ta` prova tal-quantum tad-danni allegatament sofferti mis-socjeta` European Insurance Group Limited (C-35708);

16 Illi l-`kalkolu` kif imnizzel fir-rikors odjern fir-rigward ta` danni huwa kalkolu li huwa assolutament gratwit u definittivament mhux imsejjes fuq il-verita` tal-fatti, wisq inqas assodat minn xi prova kredibbli;

17 Illi dan ghandu johrog car anke in vista tal-fatt li r-rikorrenti f`ebda punt ma gab xi dokumenti jew xi prova ohra li permezz taghha seta` b`xi mod anke remotament jissustanzja t-talba ezagerata u eccessiva tieghu ghad-danni allegatament sofferti;

18 Salv eccezzjonijiet ulterjuri jekk ikun il-kaz.

Rat in-nota li pprezentaw l-intimati Luciano Sorice u Compagnia Generale Servizi e Finanza CO.GE.S.FIN Limited fl-10 ta` Marzu 2014 li permezz taghha ghamlu tagghom ir-risposta li pprezentaw l-intimati Vincenzo Viscione, Paolo Viscione u Fabio Solano.

Rat in-nota li pprezenta r-rikorrent noe fit-8 ta` Gunju 2015 li permezz taghha ceda l-atti tal-kawza limitatament fil-konfront tal-intimata Insurance Service srl.

Rat illi din il-kawza qed tinstema` flimkien ma` l-kawza bin-numru 1082/2013ISB, bil-provi jkunu komuni u jghoddu ghaz-zewg kawzi.

Semghet ix-xhieda u rat il-provi l-mressqa.

Rat is-sentenza *in parte* li nghatat minn din il-Qorti diversament preseduta u l-atti tal-Appell mill-istess sentenza, bis-sentenza tal-Qorti tal-Appell tat-13 ta' Lulju 2018.

Rat il-verbali tal-udjenzi, fosthom tal-udjenza tal-20 ta' Ottubru 2020 minn fejn jirrizulta illi l-partijiet mpenjaw ruhom illi jressqu s-sottomissjonijiet taghhom dwar l-eccezzjoni bil-kitba u dik tal-20 ta' Ottubru 2021 minn fejn jirrizulta illi l-kawza thalliet ghall-llum ghas-sentenza in parte wara illi d-difensuri tal-partijiet strahu fuq in-noti ta' osservazzjonijiet minnhom mressqa.

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet mressqa mill-partijiet fir-rigward tal-eccezzjoni hawnekk diskussa u deciza.

Rat l-atti l-ohra tal-kawza.

Ikkunsidrat:

Illi uhud mill-intimati – precizament Fabio Solano, Paolo Viscione, Vincenzo Viscione, Bruno Lago u Pier Giuseppe Giua, u magghom allura Luciano Sorice u Compagnia Generale Servizi e Finanza CO.GE.S.FIN Limited li addixxew rughom mar-risposta tal-intimat Fabio Solano, ecceppew illi din il-kawza hija preskritta bil-preskrizzjoni duennali billi jirrizulta li (a) l-MFSA appuntat Amministratur sabiex jiehu kontroll tal-kumpannija fis-6 ta' Awwissu 2010; u (b) l-Amministratur kien qed jipprospetta agir frawdolenti fir-rapport tieghu datat Ottubru 2011;

Illi in sostenn ta' din l-eccezzjoni, l-intimati li ressqugha ighidu fost ohrajn:

Illi fis-17 ta' Ottubru 2011 l-amministraturi nominate mill-MFSA kienu ssottomettew rapport lill-MFSA fejn kienu ssollevaw illi setghu jittiehdu proceduri kontra ex-ufficjali tal-kumpannija EIG u kien biss fi-11 ta' Novembru 2013, allura aktar minn sentejn wara, illi giet intavolata din l-odjerna procedura.

Illi l-intimati de quo jsostnu illi huwa applikabbli l-Artiklu 2153 tal-KAP 16 tal-Ligijiet ta' Malta, ghaliex jsostnu illi fin-natura taghha, din hija azzjoni ghad-danni naxxenti minn delitt jew kwazi delitt.

Jghidu illi una volt ail-KAP 386 ma jstipulax perjodu preskrittiv, bhal ma wiehed insib fil-ligi Ingliza, allura japplikaw ir-regoli u l-principji generali tad-drittijiet civili.

Jirreferu ukoll ghall-Artiklu 2137 tal-KAP 16 tal-Ligijiet ta' Malta li jstabilixxa illi perjodu preskrittiv jibda' jiddekkorri minn meta azzjoni tkun tista' tigi ezecitata.

Minn naha tieghu, l-istralcarju jsostni illi fl-artikolu 315 tal-KAP 386 tal-Ligijiet ta' Malta, huwa provvediment illi jikkontempla reat u allura se mai, il-preskrizzjoni applikabbli hija dik ai termini tal-Artiklu 688(c) tal-KAP 9.

Isostni illi l-Artiklu 2153 tal-KAP 16 tal-Ligijiet ta' Malta mhux applikabbli u jaghmel referenza ampja ghad-decizjonijiet tal-Ewwel Qorti u dik tal-Appell fil-kawza 61/2015JZM fl-ismijiet **Riċevitur Uffiċjali fil-kapaċita` tieghu ta' stralċjarju tal-kumpannija Smart Malta ICT Limited [C-41884] skond digriet datat 30 ta' Marzu 2010 vs i. Steve Alamango u ii. Geoffrey Farrugia** li essenzjalment tghid illi l-Artiklu 2153 tal-KAP 16 tal-Ligijiet ta' Malta ma hux applikabbli ghal kazijiet bhal dawn.

Ikkunsidrat ulterjorment:

Illi bhala fatti jirrizulta:

- Illi s-socjeta` European Insurance Group Limited (C35708) giet registrata f'Malta mal-MFSA fil-21 ta' Frar 2005.
- Illi l-fuq minn sentjen wara, precizament fit-22 ta' Novembru 2007, il-kumpannija msemmija otteniet licenzja t'assikurazzjoni mill-awtoritajiet Maltin.
- Illi gara pero` illi fis-26 ta' April 2010, is-socjeta` de quo giet projbita milli topera fl-Italja u gimghat wara, fit-12 ta' Lulju 2010, l-MFSA irtirat il-licenzja li kienet harget.
- Anqas minn xahar wara, precizament fis-6 ta' Awissu 2010 l-MFSA poggiet lill-kumpannija de quo f'amministrazzjoni u inhatar ghal dan il-ghan l-awditur Raphael Aloisio.
- Fid-29 ta' Settembru 2011 l-MFSA hatret stalcarju tal-kumpannija fl-isem ta' Brian Tonna u gimghat wara, l-amministratur irraporta illi in segwitu ghal allegazzjoni ta' frodi da parti ta' uhud mill-ufficjali tal-kumpannija, saru arresti fl-Italja u kienu ttiehdu passi kriminali fl-Italja. Talab ghalhekk lill-istralcarju sabiex jara iridx jinvestiga dan l-agir u jiehu l-passi li kien jidhrilu opportun.
- Fil-11 ta' Novembru 2013 giet ntavolata din l-odjerna kawza, ai termini tal-artiklu 316 tal-KAP 386 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi l-Artiklu 2153 tal-KAP 16 tal-Ligijiet ta' Malta, ighid:

L-azzjoni għall-ħlas tal-ħsarat mhux ikkaġunati b'reat taqa' bi preskrizzjoni bl-egħluq ta' sentejn.

Illi l-Artiklu 315 tal-KAP 386 tal-Ligijiet ta' Malta ighid:

(1) Jekk waqt l-istralċ ta' kumpanija sew jekk b'ordni tal-qorti jew volontarjament ikun jidher li xi negozju tal-kumpanija jkun tmexxa bil-ħsieb ta' frodi ta' kredituri tal-kumpanija jew ta' kredituri ta' xi persuna oħra jew bil-għan ta' frodi, il-qorti tista' fuq rikors tar-riċevitur uffiċjali, jew tal-istralċjarju jew ta' xi kreditur jew ta' xi kontributorju tal-kumpanija, jekk jidhrilha xieraq li tagħmel hekk, tiddikjara li xi persuni li xjentement kienu partijiet fit-tmexxija tan-negozju bil-mod qabel imsemmi tkun responsabbli personalment, mingħajr ebda limitazzjoni ta' responsabbiltà għal kull jew għal xi dejn jew responsabbiltajiet oħra tal-kumpanija kif il-qorti tista' tordna.

(2) Meta n-negozju ta' kumpanija jitmexxa b'dak il-ħsieb jew għal dawk l-għanijiet hekk kif imsemmija fis-subartikolu (1), kull persuna li xjentement tkun parti fit-tmexxija tan-negozju kif intqal qabel, tkun ħatja ta' reat u tista' teñel meta tinstab ħatja multa ta' mhux aktar minn mitejn u tnejn u tletin elf u disa' mija u sebgħa u tletin euro u erbgħa u tletin ċenteżmu (232,937.34) jew prigunerija għal perijodu ta' mhux aktar minn ħames snin jew dik il-multu u prigunerija flimkien.

Dan il-provvediment jifforma parti mill-Kapitolu V tal-istess KAP, intitolat Reati qabel ix-xoljiment jew waqt l-istalċ.

Din il-Qorti mhix ser ittawwal wisq, għaliex hija taqbel ma' dak deciz fil-kawza 61/2015JZM fl-ismijiet **Riċevitur Uffiċjali fil-kapaċita` tiegħu ta' stralċjarju tal-kumpanija Smart Malta ICT Limited [C-41884] skond digriet datat 30 ta' Marzu 2010 vs i. Steve Alamango u ii. Geoffrey Farrugia** u ma thossx illi ghandha tiddipartixxi minn dak l-insenjament, liema insenjament din il-Qorti qed taghmlu taghha, anke jekk il-kaz f'dik il-kawza kien jittratta proceduri ai termini tal-artiklu 316 tal-KAP 386 tal-Ligijiet ta' Malta, b'dana kollu hermm insenjamenti illi jibqgħu pertinenti u applikabbli għal kaz odjern.

Ikkunsidrat ulterjorment ghalhekk:

Illi l-Artiklu 315 tal-KAP 386 tal-Ligijiet ta' Malta jaghmel parti mill-Kapitolu V tal-istess Kapitolu u l-legislatur f'dan il-kaz stabilixxa piena kriminali jekk jirrizulta ppruvat dak li tghid din id-disposizzjoni.

Illi l-intimati indikati ressqu l-eccezzjoni u jispetta lilhom illi jressqu l-prova dwarha.

"Hija regola ewlenija fil-procedura li l-prova li l-azzjoni hija preskritta trid issir minn min iqanqal l-eccezzjoni, u ghalkemm il-parti attrici tista` tressaq provi biex tittanta xxejjen dawk tal-parti mharrka billi tmeri li ghadda z-zmien jew billi ggib `il quddiem provi li juru li l-preskrizzjoni kienet sospiza jew interrotta, il-piz jaqa` principalment fuq min jallega l-preskrizzjoni. Hi l-parti mharrka li trid tipprova li l-parti attrici ghaddhielha z-zmien utli biex tressaq il-kawza, u dan minn zmien minn meta dik il-kawza setghet titressaq".⁴

Illi minn natura taghha, eccezzjoni ta' preskrizzjoni ghandha tinghata nterpretazzjoni restrittiva u ghalhekk, f'kaz ta' dubbju japplikax jew le perjodu preskrittiv, id-dubbju jmur kontra l-eccezzjoni mressqa.

Il-preskrizzjoni ghandha tinghata nterpretazzjoni restrittiva u ghalhekk jekk ikun jezisti xi dubbju dwar l-applikabilita` taz-zmien preskrittiv, dak id-dubbju ghandu jmur kontra min ikun eccepixxa l-preskrizzjoni.⁵

Il-preskrizzjoni hija istitut li min-natura tieghu, irid jitqies fil-limiti stretti li tapplika ghalih il-ligi, u jifisser dejjem b`mod li ma jgibx fix-xejn il-ghan li ghandu jsir haqq fuq is-sustanza tal-kwistjoni.⁶

Din il-**Qorti** diversament preseduta fil-kawza 61/2015JZM qalet hekk fis-sentenza taghha tat-8 ta' Marzu 2016:

Hija l-fehma konsiderata tal-Qorti illi din id-disposizzjoni ma tistax tigi nvokata fil-procediment tal-lum.

Dan tal-lum huwa procediment sui generis volut minn lex specialis u cioe` il-Kap 386 tal-Ligijiet ta` Malta.

Ghal dan il-procediment ma tistax tigi estiza l-preskrizzjoni tas-sentejn skont id-disposizzjoni citata mill-intimati ghal zewg ragunijiet ewlenin.

Fl-ewwel lok, din tal-lum mhijjex azzjoni ghal hlas ghal hsarat komunement maghrufa bhala danni.

⁴ Stencil Pave (Malta) Ltd vs Dr. Maria Deguara noe, 1656/2001JRM, deciza 30.10.2003 mill-Prim Awla tal-Qorti Civili

⁵ Alf Mizzi & Sons (Marketing) Limited vs Dismar Company Limited, 99/2001JRM, deciza 12.10.2004 mill-Prim Awla tal-Qorti Civili

⁶ Noel Ellul et noe vs Francis Vella noe, 53/93JDC, deciza 8 .05.2001 mill-Qorti tal-Appell

Minn qari akkurat tal-**Art 316(2) tal-Kap 386**, jirrizulta li jekk il-Qorti ssib li huma sodisfatti r-rekwiziti tas-subartikolu (1) allura dak li **tista`** taghmel il-Qorti huwa li tiddikjara li persuna li kienet direttur ... tkun responsabbli li taghmel **pagament** favur l-attiv tal-kumpanija kif il-qorti jidhrilha xieraq.

Id-disposizzjoni mhijiex titkellem dwar hlas ghal hsarat izda dwar pagament. Il-kwistjoni mhijiex wahda ta` what's in a name izda wara l-uzu tal-kelma pagament hemm hsieb car u manifest ta` x`ried il-Legislatur.

Huwa evidenti illi l-Legislatur ma riedx illi jkun hemm kwantifikazzjoni ta` danni skont il-parametri previsti mill-Kap 16 izda ried ihalli lill-Qorti diskrezzjoni illi anke fil-kaz li tkun sodisfatta li jirrizultaw ir-rekwiziti tas-subartikolu (1) tkun il-Qorti (a) li taghzel li jsir pagament u (b) jekk taghzel li jsir hekk, kemm ghandu jkun il-quantum.

Il-lex generalis tad-danni skont id-disposizzjonijiet tal-Kap 16 mhux hekk tahdem.

Ghalhekk dawk id-disposizzjonijiet mhux applikabbli ghall-kaz tal-lum.

Fit-tieni lok, abbazi tal-lex specialis dak kontemplat mill-Art 316 huwa reat kif fissret il-Qorti aktar kmieni. Anke ghalhekk l-Art 2153 tal-Kap 16 ma jstax jigi nvokat.

Il-Qorti tal-Appell, fid-decizjoni taghha tat-18 ta' Lulju 2017, abbraccjat dak li qalet l-Ewwel Qorti.

*Fir-rigward tal-preskrizzjoni a baži tal-Artikolu 2153 tal-Kodiċi Ċivili, **din il-Qorti taqbel ma` dak li qalet l-ewwel Qorti** li l-azzjoni attriċi ma hijiex waħda għall-“hlas ta’ ħsarat” mhix ikkaġunati b’reat. L-attur, f’isem is-soċjeta` issa fi stralċ, mhux qed jitlob ħlas ta’ danni fis-sens li tiftiehem din il-fraži fl-ordinament ġuridiku Malti. L-attur qed jitlob li l-konvenuti jikkompensaw lill-istess soċjeta` talli, konsegwenza tal-aġir tagħhom, din spicċat b’passiv li jissupera l-attiv. Azzjoni normali ta’ danni tista’ tintalab minn kull vittma, anke jekk huwa jkollu assi personali biżżejjed biex iħallas kull dejn li għandu. F’din l-azzjoni, il-kontribuzzjoni tista’ tintalab biss meta l-passiv jissupera l-attiv, u tintalab preċiżament bi skop li jitħallsu d-djun tal-kumpanija. L-iskop u n-natura taż-żewġ azzjonijiet huma differenti. Din l-azzjoni ma hijiex waħda għad-danni per se, izda biex id-direttur responsabbli jagħmel pagament favur l-attiv tal-kumpanija, u dan fl-interess tal-kumpanija u biss meta din tkun waqfet topera.*

Kif intqal fil-ktieb “Farrars’ Company Law” (paġna 739) li għalih saret anke referenza mill-appellant Farrugia:

“Once liability is established, the extent of any contribution to the company assets is a matter for the court’s discretion and the aim here

is primarily compensatory rather than penal to ensure that any depletion of the assets attributable to the period of wrongful trading is made good."

L-iskop ta' din il-kontribuzzjoni hija, biex ngħidu, "to balance the books", u mhux bħala kumpens għad-danni kkaġunati. Tnaqqis li issofri soċjeta` fil-bilanċ tagħha, ma hux danni, iżda żbilanċ li, f'każ ta' kummerċ ħażin, u f'każ biss ta' stralċ tas-soċjeta`, irid jagħmel tajjeb għalih id-direttur responsabbli. Diment li s-soċjeta` tkun għadha topera, dan l-iżbilanċ fil- kotba tal-kumpanija ma jitqiesx "danni" li xi ħadd ikun irid jagħmel tajjeb għalih, iżda parti mill-operazzjoni tan-negozju, xi kultant indotta volontarjament għall-fini ta' benefiċċju fiskali. L-iżbilanċ, għalhekk mhux "ħsara" fis-sens tal-Artikolu 2153 imsemmi, iżda nuqqas ta' parita` bejn l-attiv u passiv li tħalla jipperdura meta d-direttur kien jaf jew seta' kien jaf li dak l-istat ta' insolvenza ma kienx realistikament possibbli li jitwarrab.

Din il-Qorti kif preseduta tagħmel tagħha dan kollu u ma jibqgħala xejn aktar xi zzid mal-insenjament car u precis taz-zewg Qrati kif hawn fuq kkwotat u citat, kif applikati ugwalment għad-disposizzjoni, l-artiklu 315 tal-KAP 386 tal-Ligijiet ta' Malta. Din il-Qorti jidhrilha illi l-materja legali hawnekk diskussa giet ampjament spjegata u ben motivata fis-sentenzi hawn fuq citati, taqbel perfettament mal-hsieb u r-ragunament legali li wassal għal dik id-decizzjoni ta' din il-Qorti diversament preseduta u konfermata mill-Qorti tal-Appell, u għalhekk ser tghaddi biex tichad l-eccezzjoni ta' preskrizzjoni hawnekk sollevata.

Anke fil-kaz tal-artiklu 315 tal-KAP 386, il-legislatur mhux qed ighid illi persuna illi tinsab responsabbli għandu jagħmel tajjeb għad-danni/hsarat mhux kkaġunati b'reat, kif jipprospetta l-Artiklu 2153 tal-KAP 16. B'dan l-Artiklu li fuqu tistrih din l-azzjoni odjerna, dejjem f'kaz u f'eventwalita' illi l-Qorti kellha ssib illi fil-mertu ir-rikorrenti għandu ragun, allura il-Qorti tkun tista' tordna lill-intimati mhux jagħmlu "tajjeb għall-hsarat" izda "tkun responsabbli personalment, mingħajr ebda limitazzjoni ta' responsabbiltà għal kull jew għal xi dejn jew responsabbiltajiet oħra tal-kumpanija kif il-qorti tista' tordna".

Ulterjorment u mingħajr pregudizzju, filwaqt illi l-artiklu 2153 tal-KAP 16 jitkellem car u espressament għal hsarat "mhux ikkaġunati b'reat", l-artiklu 315(2) ighid espressament illi agir kontemplat fis-sub-inciz (1) huwa reat.

GHALDAQSTANT, għar-ragunijiet kollha hawn fuq premessi, il-Qorti qeghda taqta' u tiddeciedi it-tielet eccezzjoni tal-intimati Fabio Solano, Paolo Viscione, Vincenzo Viscione, Bruno Lago u Pier Giuseppe Giua, u magħhom allura Luciano Sorice u Compagnia Generale Servizi e Finanza CO.GE.S.FIN Limited kif kontenuta fir-risposta guramentata tagħhom

rispettiva billi tichadha u tiddikjara illi l-odjerni proceduri ma humiex preskritti ai termini tal-Artiklu 2153 tal-KAP 16 tal-Ligijiet ta' Malta ghar-ragunijiet hawn fuq moghtija, u tiddifferixxi l-kawza ghall-kontinwazzjoni taghha fil-mertu.

L-ispejjes ta' din l-istanza ghandhom jkunu a karigu tal-intimati Fabio Solano, Paolo Viscione, Vincenzo Viscione, Bruno Lago u Pier Giuseppe Giua, u maghom allura Luciano Sorice u Compagnia Generale Servizi e Finanza CO.GE.S.FIN Limited flimkien u in solidum bejniethom.

Ian Spiteri Bailey
Imhalled

Marisa Bugeja
Deputat Registratur